

СОВЕТ УЗБЕКИСТОНИ

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети,
Ўзбекистон ССР Олий Совети ва Министрлар Советининг органи

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН
ЧИҚА БОШЛАГАН

8 июль 1971 йил, пайшанба

№ 155 (15.025) Баҳоси 2 тийин.

ДАЛА ИШЛАРИ БИР МАРОМДА ОЛИБ БОРИЛСИН

Ўрим арафасида
Ростов области
Зерноград райони
даги Киров номи

нолхоз механизаторлари хўжалик
ларнинг раҳбарлари ва мутахассис-
лари билан бирга иш планини тузиш
чиқди. 13.852 гектар майдондаги
галлани «санкиз-ун» кунда ўриб-чиқиб
олиш, гектар бошига 27 центнердан
дон беришга ва 25 июлгача тайёр-
лов пунктларига 18,2 минг тонна,
яъни пландагидан анча кўп галла ет-
тиб беришга қарор қилинди. Бу рақам
ларнинг ҳаммаси анки ҳисоб-китоб
ва реал имкониятларга асосланган.
Ҳозирги вақтда нолхозчилар ўз ре-
жаларини зарбдор меҳнат билан
муштахкамлаб, дала ишларини ном-
лекс равишда олиб бормоқдалар.
Ўрим-йигини билан бир вақтда ет-
тишган тайёрламалар, экин парва-
риш қилинмоқда. Дон деҳқонлари
илгори коллективдан ўрнани олиб
йилнинг биринчи йили топиш-
тириларини барвақт бақариш учун,
иккинчи ишлаб чиқариш самара-
дорлигини янада ошириш учун му-
собақани авж олдириб юбордилар.

Ўрим-йигининг долзарб кунлари-
да Зерноград райони механизатор-
ларининг ташаббуси алоҳида аҳамит
касб этади. Бу ташаббус қишлоқ
меҳнатшароитини меҳнатини моҳи-
рога, гоёт серунум қилиб ташкил
этишга даъват қилади. Кишиларнинг
маҳорати ошганлиги, нолхоз ва сов-
хозларнинг техника билан яхши
таъминланганлиги эндиладика ҳосил
Ўрим-йигини ва галла тайёрлашни
экин парвариши ва чорва учун ет-
тишган жамғаришни юксак суриялар
билан олиб боришга имкон беради.
Шимолий Кавказ ва Украинадаги
кўпгина хўжаликларнинг механизатор-
лари айтиш шундай: «Бир кўп
қилаш олиб бормоқдалар».

Қишлоқ меҳнатшароитининг ҳаёти-
да КПСС XXIV съезидан кейин қа-
бул қилинган мажбуриятларни ба-
жорининг энг масъулиятли давлари
бошланиб, Мамлакатнинг жанубида
Ўрим-йигини авж олдириб юборилди.
Марказий ва шарқий районларда,
Урта Осиё ва Закавказье республи-
каларидаги экинлар авайлаб парва-
риш қилишни талаб этади. Пичан
ўраётган бригада ва эконолар учун
ҳар бир кунгина эмас, ҳар бир соат
ҳам ғаниматдир. Партия, совет ва
қишлоқ хўжалик органилари, нолхоз
ва совхозларнинг раҳбарлари иш-
шундай ташкил этишлари керакинчи,
уни бақаришга ҳеч қандай ҳалокат
берилмасин, одам ва техника беқор ту-
риб қолмасин. Жатна ва нолбайиларни
энг қисқа муддат ичиде ремонтдан
чиқариб, уларни ласт ва ётиб қол-
ган галлани ўраётган мослама билан
усунамоқ, автотранспорт, элек-
тор ва қабул пунктларининг бетхў-
ро ишларини таъминламоқ, қисқа
қилиб айтганда ҳосилнинг тез ва но-
буд қилишга ўриб-йигин олинишни
таъминламоқ зарур.

Эмгирдан сўнг экинларгина эмас,
шу билан бирга бегона ўтлар ҳам
бўй чўза бошлади. Ҳозирги вақтда
чопи қилинадиган ва техникавий
экинларнинг намунали парваришини
йўлга солиш, мўл ҳосил тулғаш учун
ҳамма ишни бақариш гоёт муҳим
ишдир. Шу кунларда Курск области-
нинг Совет районидagi деҳқонлар
қимматли ташаббуси бошланибди.
Улар донли экинлар, қанд лавлагли,
картошка, махшакхўридан мўл ҳо-
сил етиштириш мажбуриятини зим-
маларига олиб, экинларни яхши пар-
варил, экин ички эгинлар
ҳамма нолхоз ва совхозларнинг меҳ-
натшароитини ҳар бир далаи наму-
нали ҳолатга келтиришга даъват эт-
тидилар. РСФСР Министрлар Со-
вети уларнинг ташаббусини маъ-
қуллади. Бу ташаббус нег-
роқ йилнинг савдор деб то-
пилиди. Бегона ўтлар тулғанди-
қи озуна моддаларни олиб еттиб ер
маҳсулдорлигини намайиштиришга йўл
қўйиб бўлмайди. Ҳолбуки экин ту-
ришида яхши ғамхўрлини қилиётган
хўжалиқлар ҳам бор. Масалан, Турк-
манистоннинг бир кичик жойларида
ғўзани чопи қилиш ва суғориш мух-
латлари ўтказиб юборилмоқда. Қо-
рабеновул райониде баъзи даладор
суғориладми, дурут ишлов бериш-
га, бегона ўт босиб кети. Саратос

ЧОРВАДОР ЎРТОҚЛАР!

ҚИШЛОВ УЧУН ЕМ-ХАШАК
ЖАМҒАРИШНИ КУЧАЙТИРИНГ
* ҲАММА ЖОЙДА СЕНАЖ БОСТИРИШНИ АВЖ
ОЛДИРИНГ, СЕНАЖНИ ТЕХНОЛОГИЯ ҚОНДАЛАРИГА
РИОЯ ҚИЛИБ БОСТИРИНГ, ЧИРИШИГА ЙЎЛ ҚЎЙМАНГ

РОНИМХЕ райониде чорвадорларнинг фаровон турмуш кечирishi ва унумли меҳнат қилиши учун барча
шарт-шароитлар яратилган. Яйлов баҳодирларига тез-тез кино ва концертлар кўрсатиб турилади.
Суратда: райондаги Манарено номи мактаб бағийн ҳаваскорлари чўпонлар ҳузурида концерт кўрсатишмоқда.
А. Усмонов фотоси (ЎзТАГ).

МОСКВАЛИКЛАР ТАШАББУСИГА ҚЎШИЛИБ БИР ЯРИМ ЙИЛЛИК ОЗУҚА

КАЛИНИН райони. («Совет Уз-
бекистон» махсус муҳбиридан)
1-«Назарбек» совхоз чорвадор-
лари чорва қишлоғига пухта тай-
яргилар «қурмоқдалар». Улар,
молнинг сўти тилида деган на-
малга амал қилиб, мўл-кўл ет-
тишган Ҳозирда қишлоқда 81
гектар майдондаги силос учун
ўстирилатган махшакхўри кўф
уртиб яшамоқда, донга экинлар
12 гектар махшакхўри ҳам кун
сайин ҳосилга тулмоқда. Улар
махшакхўридан 4 минг тонна сил-
ос босиштиришмоқчи. 160 гектар
эски беда ҳозирга қадар икки
мўрта ўриб олинди. Ҳар гектари-
дан 12 тоннадан беда олинмоқчи.
Биринчи ўримдан 120 тонна се-
наж қилинди. Кейинги ўримнинг

ҳосили эса ғарам қилинмоқда.
Жами 1100 тоннадан ошмиқ беда
қишга жамғарилади.
20 гектар майдондаги ҳашак
лавлари мўл ҳосилдан дарак бер-
моқда. Ҳозирда қишлоқда 4-5
килограммдан қадади. Деҳқонлар
гектаридан 60 тонна лаваги мўл-
жаллаштиради. Лавагининг бир
қисми молларга берилиб, қолган
500 тоннадан ошмиқ қишга галла-
қўйлади. Лаваги ва сенаж гал-
лиқибдаги моддалар моллар учун
энг керакли витаминдир.

Чорва қишлоғига пухта тайёр-
гарлик кўришде совхоз мутахас-
сислари ва омиқор чорвадор-
ларнинг хизмати беиҳтоҳ бўла-
тир. Сиз шу кунларда совхоз
далалари ва фермаларида мус-
тақкам ет-тишган баъзини озуқа
қилиш учун қурашётган Абдулла
Қодиров, Қўшбой Ғафуров,
Неъмат Толипов, Ғофур Умаров-
лар каби тоғмас билали суви-
лар ва механизаторларнинг жа-
моат чораси учун жонбозлик би-
ла меҳнат қилаётганлигини ғу-
воҳи бўласиз.

Бултурги жамғарган озуқа-
миз чорва қишлоғига етиб ор-
ди, — дейди совхоз бош агроно-
ми А. Ханзадов. — Бу йилги ма-
гармимиз бултургидан ортиқ бў-
лиши учун қурашамиз. Бир ярим
йиллик озуқа жамғарамиз.

Бир ярим йиллик озуқа тайёр-
лаш учун қурашётган Калинин
районидеги 1-«Назарбек» совхо-
зининг чорвадорларидан ўрнак
олса арзийди.

700 ТОННА ХАШАК!

САМАРҚАНД («Совет Узбекис-
тон» муҳбири). Утган шанба ва
якшанба кунларида Самарқанд,
Каттақўрғон шаҳар саноат кор-
хоналарининг ишчилари, хизмат-
чилари, қўвуқларининг сту-
дентлари, мутахассислари ва та-
шқил коллективлари москвалик-
лар ташаббуси асосиде катта ҳа-
шарга — хашак тулғашга чиқ-
дилар. Бир нече минг шахарликлар
Охалик, Янгитарк массивларида,
Каттақўрғон сув омбори, Зераф-
шон дарёси қирғоқларида ва бош-
қа серуў ўрмонзорлардан кўп
миқдорда кўк ўт ўрдилар. Бирги-
на Самарқанд шаҳридан дастлаб-
қи хашарга қариб 8 минг киши
қатнашди. Самарқанддаги пилла-
кашли, шойи тўқим фабрикала-
ри, «Кичар» Охунбобоев номи

траншеяларга босилди. Хашак
ўриш ва ташмишде саноат кор-
хоналарининг автомобиллари, тран-
спортер, трактор қосилкалари, те-
лескопалари иштирок этиди. Катте-
қўрғон шаҳар меҳнаткашлари ҳам-
мадан унумли ишладилар. Шанба
ва якшанба кунлари 2 минг ки-
ши сув омбори, каналлар атроф-
ларига қириб 270 тонна пичан ўр-
дидилар. Ет-мўл комбинати кол-
лективи икки кун ичиде 30 тонна,
«Илтиқача» қончилари 11 тонна,
меҳнат хизмат комбинати ишчи
ва хизматчилари 15 тонна хашак
тулғадилар. Оқтош шаҳрининг
меҳнаткашларидан Нарпай райо-
ни хўжаликларини Бир нече минг
тонна дегал хашак қабул қилиб
олдилар.

Л. ЭРГАШЕВ.

700ТА ЗАРБДОР КОМСОМОЛ БРИГАДАСИ

САМАРҚАНД. (ЎзТАГ). Самарқанд
областининг Оқдари, Нурота, Ишти-
хон, Каттақўрғон ва бошқа райони-
ларида 700 та зарбдор комсомол бри-
гадаси пичан ўришга отланди. Улар
34 минг тонна пичан тайёрлаш маж-
буриятини олди.
Оқдари районидеги Керя Марис
номи колхоз комсомол бригадаси
дастлабки пичан гарамини ҳосил қи-
лди. Пичан ўриш бригадасига колхоз
комсомол ташкилотининг секретари
Темир Тошев бош бўлди. Комсомол-
лардан С. Қўқоров, С. Олтибоев,
Ф. Уролова ва бошқалар Зерафшон
дарёси бўйларида зарбдор меҳнат
қилимоқдалар.

МАКТАБДАН— ИШЛАБ ЧИҚАРИШГА

БЕРУНИЙ. (ЎзТАГ). Беруний райо-
нидаги кўпгина мактабларни битириб
чиққан йигит ва қизлар тақрибани
пахтакорлар, чорвадорлар, меҳнат-
зотлар бўлишга қарор бердилар.
Кечагина ўнинчи синфни битириб
чиққан ешларининг Киров номи сов-
хоз клубиде бўлиб ўтган район сел-
тида шу нарса маълум қилинди.
Кабике Каримова, Назира Бойма-
хонова ва бошқалар бизнинг мамла-
катимизда меҳнат аҳли нақадер ю-
зат-икром қилиниши тўғрисида, ю-
қондй иланиш, ўз билимларидан ам-
лий равишда фойдаланиш учун иш-
ларга катте имкониятлар бериб қў-
йилганлиги ҳақида завқлиб гапир-
дилар, Пактачкил усталири, гражд-
ан уруши ва Улуғ ватан урушининг
геранлари мактабларини тамомлаб
чиққан йигит ва қизларни семакий
табриқладилар.

Коммунистлар ҳақида ҳикоялар

ЧАШМА

Баъзи одамларни чашмага
қисс қилишди. Чашма ер юзи-
га чикқунча йўл налаб қанча-
дан-қанча йўлларни босиб ўта-
ди. Чикқиб олгандан кейин эса
йилдираб оққан жылғисидан
нав-ниҳоллар ҳам, дов-дарак-
лар ҳам баҳра олади, атрофга
жон бахш этади. Мунаввархон
опа ҳам кишилар қалбига етиб
бормагунча тилиб-тинчимади.
Сина кўнгли тўймади. У КПСС
XXIV съезидан қайтганидан
сўнг кўп ўтмай комиссияга ари-
да иш олиб бори. Мана, ҳозир
М. Мамажоновна ишдан бўша-
тиларини сўрабди. Опа бунинг
сабабини билмоқчи бўлди, қиз-
нинг юрагига кўл солиб кўрди.

— Ишламайман, опажон, бў-
шатаётганлар. — М. Мамажонов-
нанинг жавобидан кимдандир
хафа бўлгани сезилиб турди.
Мунаввархон опа ўсмоқчилаб
сўради:
— ... Бунақада ишлаб бўлар-
миди, қўяпти лаблари тит-
раб кетди, кипригида еш қалқа-
ланди.
Маълум бўганича, смена
мастери М. Мамажоновна йиги-
раётган артикули бир сменадан
уч марта алмаштирибди. Йиги-
ручининг кўп вақтини олдиши,
илини мурақабалаштириши би-
лан ҳисоблашмабди. Мунаввар-
хон опа қизни юлатди-да, ҳо-
дан чинариб юборди. Сўнг мас-
терини қақирди. Мастер ҳам
айтганида туриб олди. «Ваъзят
шундай талаб қилапти, ўзингизга
маълум-ку. Ахир, гоҳ ундай,
гоҳ бундай заказ олимпиада» деб
ўзини оқламоқчи бўлди. Бир ҳи-
содан унинг гапи ҳам тўғри.

Аммо янги-янги заказлар
ни эндигина йигирувчилик
қасбини ағдлаган еш қизга
эмас, тажрибали йигирувчилар-
га берса ҳам бўладу-ку. Опа
мастери ана шу ҳақда гапирди,
бундан сўнг шунга эътибор бе-
ришни илтимос қилди.
Мунаввархон опа ҳам бир
вақтлар йигирувчи бўлган эди.
Шу қасбининг барча оғирчили-
гини ўз бошидан кечирган. Опа
сира унутмади. Улуғ Ватан
уруши йиллари эди. Фарғонага
Москвадан кирза заводи кўчиб
келди. Мунаввархоннинг отаси
ва акаси фронтга кетди. Опа-
бола анча қийналиб қолишди. Му-
наввархон бамаслаҳат янги ва-
жга ишга кирмоқчи бўлди. За-
водга ишга кучлари жуда за-
рур эди. Уни ҳунар ўргатиш
бўйича инструктор Нина Миро-
едовага шогирдликка юбориш-
ди. Қиз устозининг айтганидан
чиқмади. Ха демай устоз синга-
ри уста бўлди, иккита тўқув
станогини бошқара бошлади.
Айни уша кунларда оила боши-
га кулфат тушди. Опа-бола ота-
си учун қора қийилди, йил ўт-
май акасидан ҳам қора хат кел-

ди. Корхонадагилар уларга ҳам-
дард бўлишди. Мунаввархон-
нинг кўнгли ишдан малҳам то-
пиди, ғам-аламинин меҳнат билан
босди. У комсомол сафарга ҳам
ана шу кунларда кирган эди.
Коллективда меҳнат билан
тобланаётган Мунаввархон Ас-
қарова 1943 йилда Фарғона ша-
ҳар комсомол комитети бюро-
сига аъзо қилиб сайланди. Ҳам-
масб дугоналари Зоя Лопешко,
Клавя Гаврилова, Зинаида То-
гановалар билан ёшлар ўртаси-
да иш олиб бори. Мана, ҳозир
ҳам улар билан бирга. Бирги-
мастер, бири цех бошлиғи, яна
бирги илгори тўқувчи. Мунаввар-
хон ҳам Иवानов шаҳрида бў-
либ, бир йиллик малака оши-
риш курсини тугатлаб мастер
бўлиб қайтди.

Мастерлик осон иш эмас.
Ҳар сменадан 120—130 тўқувчи
ишлайди. Мастер ҳамамага бош-
қош. Битта станокдан тандада
тўрт янми мингдан ортиқ тола
бор. Тўқувчи ҳар бир толадан
хабардор бўлиб туришни керак.
Агар говак ёки тутун келиб қо-
са найча толагни узиб юборади.
Уни толиб улағунча анча вақт
ўтади. Бу битта станокнинг
таъмиши. Ҳар бир тўқувчи
9—12 тадан станокни бошқар-
ляпти. Мунаввархон опа 370 ста-
ноққа бош-қош бўлади.

Мунаввархон опа ўттиз йил-
дан буён шу қасбини тарафла-
ляпти, қасби эса уни тарафла-
ляпти. Партия ва ҳукуматимиз
унинг кўп йиллик меҳнатини
юксак тақдирлади. 1961 йилда
Мунаввархон Асқарова Ленин
ордени билан мукофотланди.
Юксак мукофот уни янги гала-
баларга илҳомландирди.

Мунаввархон опа Асқарова
ҳозир техника газламалари кор-
хонасида кадрларнинг ишлаб
чиқариш ўсуви бўйича инструк-
тор, ишлаб чиқариш комис-
сисининг аъзоси. У айнақса меҳ-
нат интизомини бузувчиларга,
прогулчи ва браккаларга нисба-
тан мурасоис бўлади.

Фарғона области коммунист-
лари Мунаввархон опа Асқарова-
ни КПСС XXIV съезиде делегат
қилиб сайлаган эдилар. Съезд-
дан қайтгандан сўнг унинг иш-
тирокчида комбинат ишлаб чиқ-
ариши янада ривожлантириш
учун коммунистлар билан бир-
та қатор тадбирлар ишлаб чи-
қилди. Кадрлар билан ишлаш
ана шу тадбирлардан бири эди.
Мунаввархон опа Асқарова еш
кадрларни тарбиялаш, уларни
тажрибали йигирувчилар қилиб
етиштириб чиқариш учун ўзи-
нинг бутун куч-гайратини сарф-
ламоқда.

А. ҲУСАНОВ.

РАСМИЙ ХАБАРЛАР

СОВЕТ ПАРТИЯ-ХУ- КУМАТ ДЕЛЕГАЦИЯСИ МХРГА ЖУНАБ КЕТДИ

Монголия Халқ революцион
партияси Марказий Комитети
билан Монголия Халқ Респуб-
ликаси ҳукуматининг тақлифи-
га биноан Монголия халқ ре-
волюциясининг 50 йиллигига ба-
ғишланган тантаналарда қат-
нашмоқ учун КПСС Марказий
Комитети Сивсий бюросининг

аъзоси, СССР Министрлар Со-
ветининг Раиси А. Н. Косигин
бошчилигидаги Совет парти-
ла-хукумат делегацияси 7 июлда
Москвадан Улан-Баторга жу-
наб кетди.

Делегация составида КПСС
Марказий Комитетининг сек-
ретари М. С. Соломечев, КПСС
Марказий Комитетининг аъзо-
си, Қозогистон ССР Министр-
лар Советининг Раиси Б. Аши-
мов, КПСС Марказий Комитети

тининг аъзоси, СССР саноат
қурилиши министри А. М. То-
нарев, КПСС Марказий Комитети-
нининг аъзоси, КПСС Бурятия
област комитетининг биринчи
секретари А. У. Могогов, КПСС
Марказий Комитетининг аъзо-
си, КПСС Тува область комитети-
нининг биринчи, секретари
С. К. Тока, СССР тақди ишлар
министрининг ўринбосари Н. П.
Фирюбин, КПСС Марказий
ревязия комиссиясининг аъзо-

си, Забайкалье ҳарбий округи
қўшинларининг қўмондония ар-
мия генерали П. А. Велик,
КПСС Марказий Комитетининг
аъзоси, СССРнинг МХРдаги
элчиси С. Н. Шчегинини бор.
(ТАСС).

Н. В. ПОДГОРНИЙ ИТАЛИЯ ТАШҚИ ИШ- ЛАР МИНИСТРИНИ КАБУЛ ҚИЛДИ

Расмий визит билан Совет
Иттифониде меҳмон бўлиб тур-
ган Италия ташқи ишлар ми-
нистри Альдо Морони СССР
Олий Совети Президиумининг

Раиси Н. В. Подгорний 6 июл-
да Кремлда қабул қилди.
Икки ўртада бўлиб ўтган
дўстона суҳбатда СССР билан
Италия ўртасидаги мубосаба-
тларни ривожлантириш масала-
лари, шунингдек, ҳар иккала
мамлакатни қияштирувчи ак-
туал ҳалқаро проблемалар му-
ҳомама қилинди.
(ТАСС).

ПХЕНЬЯНДА ТАНТА- НАЛИ МАЖЛИС

ПХЕНЬЯН. 6 июль. (ТАСС).
Бугун СССР билан Корея Халқ
Демократик Республикаси ўрта-

сида дўстлик, ҳамкорлик ва
узаро ердан тўғрисидаги шарт-
номанинг ўн йилдиги муносаба-
ти билан Пхеньян жамоатчили-
ги вакилларининг тантанали
мажлиси бўлди.

Межлис президиумида Корея
Меҳнат партияси Марказий Ко-
митети Сивсий комитетининг
аъзоси, Марказий Комитет сек-
ретари, Корея Халқ Демократик
Республикаси Министрлар
Кабинети Раисининг ўринбосари
Ким Ир. Корея Меҳнат пар-
тияси Марказий Комитети Сив-
сий комитетининг аъзоси, Ко-
рея Халқ Демократик Респуб-
ликаси Министрлар Кабинети

Раисининг ўринбосари Пак Сен
Чер ва Кореянинг бошқа рас-
мий ишчилари, шунингдек
КПСС Марказий Комитети Сив-
сий бюросининг аъзоси, СССР
Министрлар Совети Раисининг
биринчи ўринбосари К. Т. Ма-
зуров бошчилигидаги совет пар-
тия-хукумат делегациясининг
аъзолари ўтиришбди.
Мажлисда Корея Халқ Де-
мократик Республикаси Ми-
нистрлар Кабинети Раисининг
ўринбосари Тен Дон Тхон ва
К. Т. Мазуров нутқ сўзладилар.
Уларнинг нутқлари бир пета
бор қарсанлар билан бўлиниб
турди.

Ўзбекистон ССР Министрлар Советида

АҲОЛИГА МАИШИЙ ХИЗМАТ

Республика Министрлар Советида Аҳолига маиший хизмат кўрсатиш министрининг ҳисоботи муҳофизат қилинган аҳолига маиший хизматнинг аниқ натижалари ва янги йилдаги тадбирларнинг ўзига алоқадор муассасалар қарор қабул қилинди.

Қарорда ўтган беш йиллик давомида аҳолига маиший хизмат кўрсатиш ҳажми икки баравардан зиёд, қишлоқ жойларида эса 3,3 баравар кўпайганлиги, аҳоли ва устаконалар тармоғи кенгайганлиги қайд қилинган. Лекин, шунга қарамастан, республикада аҳолига кўрсатилаётган маиший хизмат даражаси шу куннинг талабларига жавоб бера олмаётди. Аҳолига маиший хизмат кўрсатишнинг ривожлантиришнинг мақсуд ва имкониятларидан тўла фойдаланилмаётган. Биринчи қаватда 30 та норхона план топширилган, ундан 15 та қўйилган. Министрнинг устаконалар комплекс қабул ва прокат пунктлари ташкил этиши, айниқса қишлоқ жойларида жуда суҳбатчи билан олиб бормоқда. Тошкент шаҳар аҳолига маиший хизмат кўрсатишнинг ривожланиши ҳам кўнглидагидек эмас.

Республика ҳукумати Аҳолига маиший хизмат кўрсатиш министрига зиммасига бир қанча муҳим вазифаларни юқлади. Қарорда министрнинг олдига ишлаб чиқариш қувватларидан янада самаралироқ фойдаланиш, буюртмаларни белгиланган муддатларда бажариш, ишларнинг сифатини ва хизмат кўрсатиш маданиятини юксалтириш вазифаси қўйилган.

Аҳолига маиший хизмат кўрсатиш министрига норхоналарнинг зарур материал, асбоблар билан, малакали кадрлар билан таъминлашнинг янада яхшилаш учун ҳам тегишли тадбирлар белгиланди.

ТЕЗ, СОЗ ВА АРЗОН ҚУРАЙЛИК

Кейинги йилларда республика қоллоқларида уй-жойлар қурилиш кенг равишда ўтган санъатнинг беш йилликда қоллоқлар, қишлоқлар ва қишлоқ жойларининг маблаглари ҳисобига ҳақин 8 миллиард 844 миң квадрат метр уй-жойлар қурилиб, фойдаланишга топширилди.

Қоллоқ қишлоқларини бош планлар асосида комплекс равишда қуриб, уларни водопровод, газ, маиший иситиш системаси билан, маданий, маиший хизмат ва медицина муассасалари билан таъмин қилиш соҳасида бую тақрибга тўпланди.

Қишлоқда уй-жой қурилишини оммавий тусда ривожлантириш, қурилиш ишларини арзонлаштириш ва сифатини яхшилашнинг кўзда тутиб, Министрлар Совети қоллоқларга шунинг тасви қилди, уй-жойлар ва ҳовли иморатлари қоллоқларнинг ўз кучлари билан қурилиши зарур. Аммо, бош планларга мувофиқ фанат типовой лонгхаллар асосида қурилиш олиб борилиши шарт. 1972 йилдан бошлаб пудратчи қурилиш ташкилотларига асосан ишлаб чиқариш объектлари, маданий-маиший хизмат бинолари, жамоат уй-жой бинолари қуриш ишларини олиб бориш вазифаси топширилиши лозим. Алоҳида малака талаб қилинмайдиган ариш-қурилиш ишлари пудратчи ташкилотнинг техникавий раҳбарлиги остида қоллоқларда кучи билан бажарилиши керак.

«Ўзгириселстрой» ва «Ўзқолхозстрой» лойиҳа институтлари қоллоқлар учун мўлжалланган уй-жой қурилишида янада арзонроқ материаллар ва енгил конструкциялар ишлатишнинг кўзда тутиб, уй-жойларнинг ариш конструкция қисмлари нусхаларини ишлаб чиқарилиши лозим.

Қишлоқда уй-жой қурилишини оммавий равишда олиб бориш учун зарур бўлган енгил конструкциялар қурилиш ва деталлари 1972—1973 йилларда ўзига қарашли норхоналарда ишлаб чиқарилиши ташкил қилиш вазифаси «Ўзқолхозстрой»га топширилди.

Қурилиш ишлари давлат комитети, қишлоқ ҳўналиги министри, «Ўзқолхозстрой», Қорақалпоғистон АССР Министрлар Совети, область иқроия комитетлари ва район иқроия комитетларига қишлоқда уй-жойлар қурилишини бош планларга мувофиқ олиб борилиши ва қурилиш ишларининг сифатини бўлиши устидан контролни кўчатириш вазифаси топширилди.

ОБЛАСТЬ ИЖРОЯ КОМИТЕТИ ВА ҚИШЛОҚ СОВЕТЛАРИ

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети, яқинда Наманган область иқроия комитетининг қишлоқ ва посёла Советларининг ишга раҳбарлиги тўғрисидаги ҳисоботини тинглади ва бу ҳақда тегишли қарор қабул қилди.

Республика Министрлар Совети областдаги қишлоқ ва посёла Советлари ва уларнинг иқроия комитетларининг ҳаммаси ҳам ўз ишларини ҳозирги замон талаблари даражасида қайта қурганлар деб бўлмаганини кўрсатиб ўтди. Айрим Советлар ўзларига берилган қонуний ҳуқуқлардан етарли даражада фойдаланилмаётган, қоллоқларда Ўзбекистон қишлоқ ишларини устидан контроль қилиб бориш, қишлоқда савдо-сотиқни ташкил этиш, маданий-оқару муассасаларининг ишчи яхшилаш, аҳоли яшайдиган жойларда озодаликни сақлаш, санитария қондаларига риоя этиш масалаларига яхши эътибор бермаётганлар.

Область иқроия комитетига ана шу камчиликлари бартаф қилиб, қишлоқ ва посёла Советлари ҳамда уларнинг иқроия комитетлари ишчи янада яхшилашга қаратилган чора-тадбирлар кўриш вазифаси топширилди.

ИНВАЛИД ВА ПЕНСИОНЕРЛАР МЕҲНАТИ ТЎҒРИСИДА

Республика Министрлар Совети инвалид ва пенсионерларнинг меҳнат қилишларига доир тегишли қарор қабул қилди.

Маҳаллий саноат, Аҳолига маиший хизмат кўрсатиш, Енгил саноат, Социал таъминот, Соғлиқни сақлаш министрликлари зиммасига пенсионер ва инвалидларни врач контроли комиссиялари (ВКК) ва врач меҳнат экспертиза комиссиялари (ВЭК)нинг таъсисига мувофиқ ишга жойлаштиришнинг янада яхшироқ ташкил этиш вазифаси юқланди.

РОСТОВ БАЙРОҒИДА ЛЕНИН ОРДЕНИ

РОСТОВ-ДОН. 6 июль. (ТАСС муҳбири). Шаҳар меҳнатчиларининг ҳўналиги ва маданий қурилишда, беш йиллик планининг саноат ишлаб чиқаришини, айниқса машина-созлик тармоқларини ривожлантиришдаги тошмириклари бажаришда эришган катта муваффақиятлари учун Ростов-Дон шаҳри Ленин ордени билан мукофотланди.

Бугун М. Горький номи драма театрида ордени тошмиришга бағишланган тантанали йиғилиш бўлиб ўтди. Йиғилиш қатнашчилари: КПСС Марказий Комитетининг секретари К. Ф. Катусевини самимий қутиб олдилар.

КПСС Марказий Комитетининг Сибирий бюросидан иборат савдодаги фахрий президиуми баланд кўп билан сайланди.

К. Ф. Катусев партия Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми, Совет ҳўкумати номидан шаҳар ишчиларини, инженер-техник ходимларини, барча меҳнатчиларни юксак мукофот билан самимий табриқлади. Ростов-Донга Ленин орденининг тошмириш, «деди у, шаҳар меҳнатчилари

хизматлари, саккизинчи беш йиллик тошмириклари, мамлакатимизда коммунист қурилиш планларини муваффақият билан равишда амалга ошириш юзасидан Ростов партия ташкилати қилган катта ишга юксак баҳо берилганлигини далиллади.

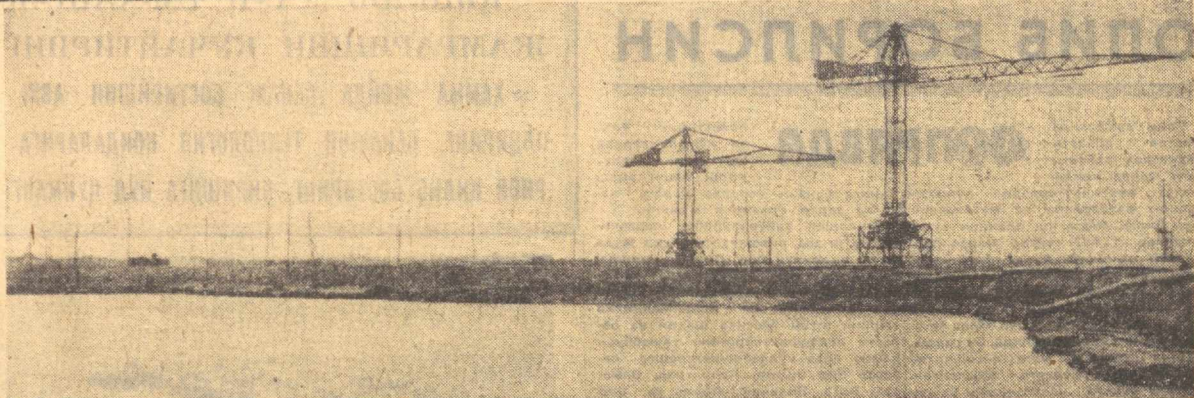
К. Ф. Катусев КПСС XXIV съездининг тарихий аҳамиятини таърифлаб, партия иқтисодий сифати масалаларига батафсил тўхталиб, Ростов шаҳри меҳнатчиларининг, Ростов партия ташкилотининг саккизинчи беш йиллик вазифаларини бажаришга қўшган ҳиссаси тўғрисида гапирди. Беш йил мобайнида шаҳар саноати маҳсулот ишлаб чиқариши 1,4 баравар кўпайтирди, машинасозликнинг етарли тармоғи ишлаб чиқариши ҳажми 42 процент ошди.

Нотин ҳақ ҳўналигини бошқариш тақомиллаштиришга катта эътибор берди. К. Ф. Катусев тўққизинчи беш йиллик ишнинг асосий вазифаси тўғрисида гапириб, меҳнатчилар моддий фаровонлигини юксалтириш юзасидан белгиланган планларнинг бажарилиши кўп жиҳатдан жойлардаги партия ташки-

ОБЛАСТЬ ПАРТИЯ АКТИВИНИНГ ЙИҒИЛИШИ

САМАРҚАНД. 6 июль. (ЎзТАГ). Бугун бу ерда Самарқанд области партия активининг йиғилиши бўлиб ўтди. КПСС XXIV съездининг қарорлари асосида оммавий муҳофизат ишларини янада кўчатириш ҳамда меҳнатчиларни ҳарбий-ватанпарварлик руҳида тарбиялашнинг яхшилаш юзасидан партия ташкилотлари олдига турган вазифалар муҳофизат қилинди. Область партия комитетининг иккинчи секретари Н. К. Титков доклад қилди.

КОММУНИСТ МАКТУБИ

ҲАММАНДИНГИЗ БУРЧИМИЗ

СССР халқ ҳўналигини ривожлантиришнинг 1971 — 1975 йилларга мўлжалланган беш йиллик плани юзасидан КПСС XXIV съезди Директиваларида Туямуён гидроузели қурилишини янада жадаллаштириш алоҳида қайд этилган.

Туямуён гидроузели республикаимиздаги энг катта, зарбдор қурилишлардан бирidir. Питан қирғларида 8 миң кишига мўлжалланган замонавий посёла қад нутарпти, Туямуён ГЭС учун қотлован қазилмоқда. Амударё тўғонига мўлжаллаб тош тўшма қурилишти. Бу ерда қурилишнинг жадал суръатлар билан давом эттириш учун барча имкониятлар бор. Аммо Туямуён гидроузели қурилиши бошқармаси мавжуд имкониятларга қарамай, ойлук ва квартал планларини мунтазам бажармай нелмоқда. Яқинда редакциямиз қурилишда иштирок этаётган коммунист энксаваторчи Саидмурод Абдуллаевдан хат олди. С. Абдуллаев бу хатда ишда рўй бераётган барча камчиликларни коммунистларга хос рўй-ростлик ва принципаллик билан очиб ташлаган, камчиликлари тугатиш, қурилиш ишларини жонлантириб юбориш ҳақида ўз мулоҳазаларини айтган. Сиз қуйида коммунист Саидмурод Абдуллаевнинг хатини ўқисиз.

Бошқармалари ташкил этилган эди. Мамлакатимизнинг турли ерларидан қурилишга ҳар хил касбдаги кишилар келишмоқда. Қурувчилар сонини кўпайтириш охири бўлди. Граждан ва саноат қурилиши бошқармаси коллектив гидроузел қурувчилари учун янги, замонавий посёлкалар қўймоқда. Бошқарма ўзига топширилган вазифани сийдирилди бажаришти. Барча қулайликлари бўлган қаватларда ўз эгаларини қўймоқда.

Бирок Туямуён гидроузели бошқармасида сўнги ойларида рўй бераётган аҳвол ҳаммамизнинг ҳам таъмишга солиб қўйди. Бошқарма ва айниқса 1-қурилиш-монтаж бошқармаси ойлук ва квартал планларини мунтазам бажармапти. Бу ачинар аҳвол қўл марта йиғилишларда муҳофизат қилиниб, тадбирлар белгиланди. Бирок ана шу чора-тадбирлар исиз, самарасиз қолмоқда.

Биз, механизаторлар ҳам ўзаро суҳбатларда ишда рўй бераётган ана шу камчиликлари таҳлил қиламиз, унинг сабабларини аниқлашга ҳаракат қиламиз. Мавжуд аҳвол тўғрисида ҳар ким ўз мулоҳазасини айтган. Сирасини айтганда, ана шу мулоҳазаларнинг қўнчилиги

тўғри бўлади. Мен қўйида ўзим ва дўстларимнинг рўй бераётган камчиликлари тугатиш тўғрисидаги мулоҳазаларимизни бирма-бир айтиб ўтмоқчиман.

Мен коммунистман. Шу сабабдан ҳар бир ишга партиявий нуқта назардан қарашга ҳаракат қиламан ва энг аввало бошқарма партия ташкилотининг ташкилотчилик ролини ошириш зарур деб ҳисоблайман.

Эндикда партиявий иш маркази ишнинг муваффақияти ҳал этилаётган конкрет участкага — цех ва бригадаларга тобора кўпроқ қўйилмоқда. Бу эса партия ташкилотларининг имкониятларини оширади. Уларга умуман бутун коллективга қўйилган вазифани таъсир билан қамраб олиш, ҳар бир кишининг дилига йўл топиш имконини беради, деб таъкидланган эди Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг II пленумида.

Шу йилнинг апрель ойида ўз сафига 81 коммунист бирлаштирган Туямуён гидроузели қурилиш бошқармаси партия ташкилотини қўшда бир неча партия гуруҳлари ташкил этилди. Коммунистлар бу янгилик-

ТАХИАТОШ ГИДРОУЗЕЛИДА

ТАХИАТОШ гидроузели қурувчилари КПСС XXIV съезди қарорларини амалга ошира бориб, янги-янги ютуқларни қўлга киритмоқдалар. Яқинда қурувчилар Амударёнинг янги ўзинини қўлда чикардилар. Бу сув ўтказадиган каналнинг кенлиги 600 метрга етиб, узунлиги 1 километр 200 метрлар.

Энди ташлама канал қазиниши киришилди. Бу иш энг тажрибали ва кеска гидромеханизатор Г. Сикюлев бошчилиги қилаётган коллектив бажармоқда. У Ўзбекистон ГЭС қурилишида қатнашиш шарафига муяссар бўлган.

Юқоридagi суратда Г. Сикюлев иш олдидан янги топшириқ олмоқда. Пастдаги суратда эса сув келтириладиган канални қўриб турибсиз.

В. Шевцов фотолари. (ЎзТАГ).

кун 60 автомашина етказиб бериш кўрсатилган. Бирок автобаза қурилишга ҳар кун янги 15 тагина машина етказиб беришмоқда. Натижада экскаваторлар бекор туриб қолди. Саноат базаси қурилишга бироқ кўндал 200 метр ўрнига 20 куб метргина бетон ташиб келтирилмоқда. Автомобиль бошқарувиши Қўриқ Юсупов «машиналар ремонтда» деб баҳона қилди. Биз — қурувчилар 96-автобазани автомашиналар етказиб берган, автотрест маъмурияти қурилишга бошқа автобазалар ҳисобидан етарли миқдорда транспорт воситалари етказиб бериш лозим деб ҳисоблаймиз.

Қурилишда шунингдек, «Союзпротром»нинг 11-участкаси, «Спецводмонтаж»нинг 6-қўша механизацияланган қўшаини ҳам ўзига топширилган вазифаларни вақтида бажармай, қўша қўша қўша қўша қўша 35 киловатт қўшаини электр ўтказиш линияси ҳамон қўриб йиғилишмоқда. Портла-тувчилар эса «спортловчи» моддалар етказиб бериш, деган баҳона билан қўша тошларни вақтида портлашмоқда. Натижада экскаваторларнинг иш вақтидан қўша бекор туриб қўша вақтидан қўша бўлмоқда.

1-қурилиш-монтаж бошқармаси коммунистларининг яқинда ўтган йиғилишда бундай аҳвол давом этавериши мумкин эмас, бефарқлик ва пасивлик партия ташкилотининг коммунистларини тарбиялаш ишидан катта камчилиги натижасидир, деб айтилди. Қурилиш ишларини тезлаштириб юбориш партия ташкилотининг қўшаини вазифаси бўлиб қўша зарур.

Туямуён гидроузели қурилиш бошқармаси партия ташкилати КПСС XXIV съезди ва Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг II Пленуми қарорларида таъкидлангандек, партия ташкилотининг ташкилотчилик фаолиятини янада ошириш, коммунистларнинг ишлаб чиқаришдаги авангардлик ролини таъминлаш, коллективга маданий-маиший хизмат кўрсатишнинг яхшилаш учун ҳал қўйиш қўша керак. Бу борада албатта Ҳазорасп район партия комитети ҳам тегишли ердан кўрсатишга ишонамиз.

С. АБДУЛЛАЕВ.

Туямуён гидроузели қурилиш бошқармасининг энксаваторчиси.

лотларининг ташаббуси ва активлиги, меҳнатчиларнинг турмуши, уй-жой шартининг яхшилаш билан боғлиқ мақсадларга ажратилган маблаглардан тежаб-тергаб муҳофизат қилиниб, тадбирлар белгиланди. Бирок ана шу чора-тадбирлар исиз, самарасиз қолмоқда.

Биз, механизаторлар ҳам ўзаро суҳбатларда ишда рўй бераётган ана шу камчиликлари таҳлил қиламиз, унинг сабабларини аниқлашга ҳаракат қиламиз. Мавжуд аҳвол тўғрисида ҳар ким ўз мулоҳазасини айтган. Сирасини айтганда, ана шу мулоҳазаларнинг қўнчилиги

тўғри бўлади. Мен қўйида ўзим ва дўстларимнинг рўй бераётган камчиликлари тугатиш тўғрисидаги мулоҳазаларимизни бирма-бир айтиб ўтмоқчиман. Мен коммунистман. Шу сабабдан ҳар бир ишга партиявий нуқта назардан қарашга ҳаракат қиламан ва энг аввало бошқарма партия ташкилотининг ташкилотчилик ролини ошириш зарур деб ҳисоблайман.

Эндикда партиявий иш маркази ишнинг муваффақияти ҳал этилаётган конкрет участкага — цех ва бригадаларга тобора кўпроқ қўйилмоқда. Бу эса партия ташкилотларининг имкониятларини оширади. Уларга умуман бутун коллективга қўйилган вазифани таъсир билан қамраб олиш, ҳар бир кишининг дилига йўл топиш имконини беради, деб таъкидланган эди Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг II пленумида.

Шу йилнинг апрель ойида ўз сафига 81 коммунист бирлаштирган Туямуён гидроузели қурилиш бошқармаси партия ташкилотини қўшда бир неча партия гуруҳлари ташкил этилди. Коммунистлар бу янгилик-

ни қўйида ўзим ва дўстларимнинг рўй бераётган камчиликлари тугатиш тўғрисидаги мулоҳазаларимизни бирма-бир айтиб ўтмоқчиман.

кишининг меҳнатдаги кучгайратиллиги, унинг коммунист эътиқодида, ўз вазифаларини бажаришдаги ҳалоллигини ҳал қилувчи даражада боғлиқдир. Яъни омма орасидаги идеология иши билан ҳамбарчас боғлиқдир.

К. Ф. Катусев Ростов-Дон шаҳрини Ленин ордени билан мукофотлаб тўғрисида СССР Олий Совети Президиумининг Фармониини ўқиб эшиттиргач, бутун мажлис аҳлининг гулдурос қарсилари остида орденини шаҳар байроғига қадаб қўйди. У Дон пойтахти меҳнатчиларини муносиб мукофот билан ана бир бор қизғин муворобор қилиб, орденин Ростов-Дон шаҳри бундан бўён ҳам намунали социалистик шаҳар бўлиб қолади, шаҳар меҳнатчиларининг коммунизм қурилиши умумий ишга қўшадини ҳиссаси доимо қўшаиб боради, деб ишонч билдирди.

Йиғилишда сўзга чиққан Ростов-Дон шаҳар партия ко-

митетининг биринчи секретари Н. М. Иванички, Социалистик Меҳнат Ҳақрамини, «Ростсельмаш» заводининг катта мастери Д. В. Ефимов, Ростов пойафзал фабрикасининг презерчиси Социалистик Меҳнат Ҳақрамини Л. И. Фокина, геология-минерология фанлари доктори, Ростов Давлат университетининг профессори А. И. Егоров, вертолёт заводининг директори Д. М. Чумаченко, соат заводи комсомол комитетининг секретари Виктор Бобовников, ростовлик меҳнатига берилган юксак баҳо учун жонжон партия билан Совет ҳўкуматида қўша миннатдорчилик туйғуларини изҳор қилдилар.

Ростов область партия комитетининг биринчи секретари И. А. Бондаренко КПСС Марказий Комитетининг Ростов шаҳри, Ленин ордени бутун Дон меҳнатчилари коммунист қурилишининг партия XXIV съезди белгиланган улуғвор вазифаларини муваффақият билан бажариш учун куч-қув-

ватларини аймадилар, деб ишонтирди.

Тантанали йиғилиш қатнашчилари баланд руҳ билан КПСС Марказий Комитетига, СССР Олий Совети Президиуми ва СССР Министрлар Советига табриқнома қабул қилдилар.

КПСС Марказий Комитетининг секретари К. Ф. Катусев Ростов областда бўлган вақтида «Татарот» шаҳрини бориб «Красный котельник» заводида металлургия заводининг иши билан таъмиш. Ростовда у «Ростсельмаш» заводини бориб қўриди. К. Ф. Катусев шаҳарнинг янги гарбий районида уй-жой қурилишини кўзда кечирди.

К. Ф. Катусев қорхоналарнинг ишчилари, қурувчилари, раҳбарлари ва мутахассислари билан, партия ходимлари билан суҳбатлашди.

Область партия комитетига К. Ф. Катусев Ростов областда ва шаҳар партия комитетлари бюросларининг аъзолари билан суҳбат ўтказди.

КПСС XXIV съезди қарорларини амалга оширамиз

ЧОРВАЧИЛИК ТАРАҚҚИЁТИ ЙУЛИДА

9920 тонна сут тайёрланади. Гўшт 2110 тоннага етказилади. 1032 тонна чўчка гўшти олинади. Ҳар бош сиргилан 3500 литр сут соғилади. Ҳар йили 10000 тонна силос бостирилади. Сут-товар фермаси хўжалик ҳисобига кўчирилади. Соф фойда беш баравар кўпайтирилади.

Совхозимиз пахтачилик ва чорвачиликка ихтисослаштирилган. КПСС XXIV съезди қарорларини муҳомама қилиб, пахтачилик ва чорвачиликни тарғиб қилишнинг асосий йўналишларини белгилади. Ҳамма камчиликларни таҳлил қилиб, таъқид қилди. Партия ва ҳукуматимизнинг ҳамкорлиги билан давлатимиз бераётган натижа моддий-техника ёрдами тўғрисида ҳар қанча тарғиб қилиш ҳам, пахтачилик ва чорвачиликни тарғиб қилишнинг асосий йўналишларини белгилади. Ҳамма камчиликларни таҳлил қилиб, таъқид қилди. Партия ва ҳукуматимизнинг ҳамкорлиги билан давлатимиз бераётган натижа моддий-техника ёрдами тўғрисида ҳар қанча тарғиб қилиш ҳам, пахтачилик ва чорвачиликни тарғиб қилишнинг асосий йўналишларини белгилади.

Утган беш йилликда сут, гўшт, туҳум, жун ва бошқа маҳсулотлар тайёрлаш планларини ошириб бажарилиди. Ҳар бош сиргилан олинган сут, гўштнинг туҳуми анча кўпайтирилди. Гўштга бўрқон ва сўнгида боқилган чорва молларини топириш одат тусига келтирилди. Ҳар бош сиргилан 2000-2200 литр атрофида сут соғиб олинди. Сиргилардан бўзқоқ олиш 30 процент кўпайтирилди. Фермалардан туёқ сови лотдор сиргилар ва қўлоба гунажиклар ҳисобига кўпайтирилди ва маҳсулдорлиги оширилди.

Чорва фермаларида меҳнат унвондорлигини ошириш муҳим вазифа қилиб қўйилган. Шу мақсадда оғир меҳнат талаб қилган ишлар механизациялаштирилди, озуқа тайёрлаш ҳисобига хашак кирдирилган механизмлар, сиргиларга соғиш агрегатлари ўрнатилди ва ишга тушдирилди. Оғилхоналарни тозалаш машиналар гарданга ортилди.

Ем-хашак базасини мустаҳкамлаш борасида ҳам талайгина ишлар қилинди. Йўналишда, яъни ер ўзлаштириш ҳисобига бездор ва макнажхўрлар 300-350 гектар кенгайтирилди. Ҳар гектар ердан олинган беда ва макнажхўри 60-80 центнер кўпайтирилди. Силос ва сенаж озуқа составида ҳуқорик мавқени эгаллади. Макнажхўри, хашакни даялга, полз еқилари, дов, дўқакли усимлакларни аралаштириб оқиб, юқори ҳосил олиш кун тартибига кўйилди. Биз чорвачиликнинг озуқа базасини мустаҳкамлашга қаратилган ҳаётини ўзига етказишнинг асосий йўналиши бўлиб қолди. Ички резервлар ҳисобига еттирилган маҳсулот танларга арзонга туширилди, чорвадорларимизга тушунтирилди, улардан бу борада янгилек яратиб, ташаббус кўрсатишни илтимос қилимиз.

Бу ва бошқа бир қатор тадбирлар амалга оширилиши туфайли сут-товар фермалари катта даромад ва соф фойда келтириш тармоқига айланди. Бунда сиргилар соғувчилар, мол-оқарлар, чорвачилик мутахассислари жонбозлик кўрсатиб меҳнат қилганликларини алоҳида таъкидлаш керак. Утган беш йилликнинг боши — 1966 йилда чорвачиликдан 57 минг сум соф фойда олинган бўлса, беш йиллик охири — 1970 йилга келиб, соф фойда 112 минг сумни ташкил этди. Чорвадорларнинг иш ҳақи 30 процентдан зиёд кўтарилди, турмуш маданияти юксалди. Ёш муҳим — маданият чорвадор кадрлар оғир даражада камол топди.

Лекин чорва биологари қуриш, чорвачилик ишларини механизациялаш, ем-хашак еқилари ҳисобдорлигини ошириш соҳасида қилинган ишлардан қўнғилимиз тўғрисида. Сабаби, чорва моллари сон кескин кўпайтирилди туфайли мавжуд биолог талабни қондира олмади, катта маблағ сарфланди

харид қилинган агрегат ва меҳанизмлар вақтида ўрнатилиб ишга туширилмади. Айрим бўлимларда беда-макнажхўридан кўзда тутилганча ҳосил олинмади. Фермаларда қисман сиргилар соғувчилар, молбоқарлар етишмади.

Бу факт ва рақамларни мисолга келтиришдан мақсад шунки, яъни беш йилликда утган олинган беш йилликда ортирилган бой тажрибалардан кенг фойдаланамиз. Ютуқларни мустаҳкамлаш, камчиликларнинг тақдорларини ҳисобга олиш керак.

КПСС XXIV съезди қарорларини муҳомама қилиб, яъни беш йилликда чорвачиликни ривожлантириш ва маҳсулот еттиштириш кўпайтириш мақсади билан планларини туздик. Утган беш йилликда хўжалигимиз бўйича 7176 тонна сут тайёрлаш плани ошириб бажарилиди. Улгувор яъни беш йилликда 9920 тонна сут тайёрлаш плани ошириб бажарилиди. Бу қандай резервлар ҳисобига бажарилади, деган савол туғилади. Сиргиларнинг зотини яхшилаш, маҳсулдор сиргилар сонини 35 процент кўпайтириш, гунажикларни насл учун асраб қолиш. Ёшнинг яшаган, кам маҳсул, чимхўр, профилантика чоралари кўриштириш қарамай насл бермаётган сиргиларни планли равишда алмаштириш. Бу тадбирлар сут еттиштириш кўпайтириш мақсадида амалга оширилди.

Сиргилар маҳсулдорлигини оширишнинг асосий резервлари кўпайтиришда асосий резервлари. Утган беш йилликда Ҳар бош сиргилан ўртача 2200 литрдан сут соғиб олинган эди. Яъни беш йилликда «бу миқдори 3500 литрга етказишни кўзда тутиш керак. Шу мақсадда сиргиларни хилма-хил озуқа рацион — юқори сифатли сенаж, силос билан кўпайтириш таъминлаймиз, нўқ беда олинган бўқимиз.

Сиргиларнинг маҳсулдорлигини таъминлаш бор. Бир гуруҳа сиргилар кўп ва серқаймоқ сут беради, айнан бир хил озуқа берилган билан боқилган сиргилар урта миёна сут беради. Мўй миқдори ҳам ўртача. Учинчи гуруҳа сиргилар эса нисбатан кам сут беради. Мутахассислар тажрибалардан билан ҳамкорликда бунинг сабабларини ўрганиб чиқишди. Сиргиларнинг сут еилинида эмас, балки емишида деган нафайта амак қилиб, озуқа рационини тез-тез алмаштириб туриш, зоотехника хизматида ишлар яхшиланган лозим топилар. Маъна шунга ўхшаш, яъни беш йилликда кам маҳсулдор ва ўртача маҳсулдор сиргиларнинг еттиштириш оғир маҳсулдор сиргилар лараканга етказилди. Шундай қилиб, сут тайёрлаш ҳисобидан белгиланган беш йиллик планни тўрт йилда бажарамиз.

Сиргиларнинг қисир қилишига қарши чоралар кўришди. Утган беш йилликда Ҳар 100 бош сиргилан 80 тадан бўзқоқ олинган бўлса, бу беш йилликда 95 тадан бўзқоқ олиш ниятиз бор. Чорвадорлар ва мутахассисларимизнинг диққат-эътибори ана шу муҳим масалага қаратилган.

Гўшт еттиштириш хўжалик эканомисини асосий ўрин тутди. Утган беш йилликда пландаги 1357 тонна унинг 1791 тонна гўшт тайёрлаб, топириш 132 процент бажарилиди. Лекин олинган катта вазифалар қурибди. Яъни беш йилликда 2110 тонна гўшт тайёрлашми керак, бунинг учун ҳамма резервларни қидириб топиди. Белгиланган беш йиллик планни қорамол, чўчка ва ларганда гўшти еттиштириш ҳисобига бажарамиз.

Ҳозир келганда шунинг ҳам айтиш керакки, 1971 йил учун белгиланган чорва маҳсулдорлиги тайёрлаш планлари муваффақиятли бажарилишти. Утган олтти ойда утган йилнинг шу давридагига нисбатан қарийб 200 тонна кўп сут соғиб олинди, туҳум, гўшт, жун тайёрлаш топириқлари икки-уч баравар ошириб ўрилди. Ҳар бош сиргилан олинган сут 316 килограмм кўпайди. Ҳар бош қорамол кўзда тутилганда 54 килограмм зиёд семиртирилди. Товуқлардан туҳум олиш ошди. Илқилар яхши қўлулади.

Совхоз маъмурияти ва партия ташкилоти бундан кейин ҳам чорвачиликни ривожлантириш, гўшт, сут, туҳум, жун ва бошқа хил маҳсулотлар еттиштириш кўпайтиришга иккинчи таъсир кўрсатадиган ҳамма резервларни ишга солаверди.

Совхозимизда 16 гектар майдонини оғилхона чорвачилик шарҳаси қурилади. Бу ерда чорва молларга озуқа беришдан тортиб, чиқиндиларни тозалашга қадар ишларнинг ҳаммаси механизациялаштирилди. Сиргилар сонини агрегатлари кенг қўлланилишти ва синовдан ўтказилишти. 110 сиргилар «Тандем» агрегатиди, 200 сиргилар «Монокор» агрегатиди ва 200 сиргилар «Линейный» агрегатиди соғилди. Нарҳада меҳнат унвондорлиги кўтарилиб, сут миқдори ошган, маҳсулот танларига қарамай, маҳсулдорлиги таъминланди. Илқилар камайишти. Келгусида ана шу уч агрегатнинг эди яхшиланган таълаб олиб, совхоз ишлаб чиқаришига таъин этилди.

Чорвадорларга ҳамхўрликни кўчатирилди, чорвадорлар шаҳарчасида лабораториялар, дам олиш уйлари ишлаб турибди, мунтазам иссиқ овқат тайёрланапти, мева-чевавал бор. «Қўрсаткич тахтаси», «Ҳурмат тахтаси» ташкил қилинган. Уларга ялғор сиргилар соғувчилар ва молбоқарлар номи ёзиб борилади. Лекин ва доқладлар уюштирилди, газета ва журналлар вақтида келтириб турилади. Дам олиш хонасида телевизор ва радио бор.

Чорвачилик шаҳарчасида янги «механизациялашган» комплекс қуриляпти. Шу йилнинг унда яна 200 сиргилар мулкчилардан сиргиларга ва 200 бўзқоқ боқиб қўйилган бўқимга қўйилган бўқимда. Булар, хўбонлар, асфальтланган, 150 урили клуб фойдаланишига топирилади.

Сиргилар соғувчилар орасида социалистик мусобаба ажл олдирляпти. Бир йилда бир йиллик индиктор миқдоридан сут соғиб олаётган К. Нисомов, Г. Гизатуллин, Т. Систепова, Н. Чурюлова, М. Ҳабибуллоева, Е. Кузак каби сиргилар соғувчиларнинг иш таърибаси кенг оммашайтирилди. Илқор сиргилар соғувчиларга лўла ва қимматбаҳо саноат моллари мукофотга берилди. Ш. Анисов, А. Нисомов ўртоқлар бошчилиги қилинган бригадаларнинг сиргилар соғувчилари мусобақадда пешқадамлик қилмоқдалар.

Чорва моллар озуқа базасини мустаҳкамлаш маъмурият ва партия ташкилотининг диққат марказида турибди. Биз пахта-беда-макнажхўри алмашлайб еқилиш тўла ўзлаштириб олдиди. Бу пахта-ҳосилдорлигини кўтариш билан қўлаб ема-хашак тайёрлаш имкониятини бермоқда. 612 гектар бездоримиз бор. Гектардан 120-130 центнердан ҳосил оламиз. Бу йил олтти ўрин ўтказиб 2500 тонна беда, 600 тонна сенаж тайёрлашга аҳд қилимиз. Ҳозирда қишлоқ учун 300 тонна сенаж тайёрлаб қўлимиз.

Макнажхўри асосий озуқа экинчи ҳисобланади. План бўйича 5000 тонна макнажхўри силоси бостиришимиз керак эди. Ҳосил юқори бўлганини ҳисобга олиб, яна 4000 тонна силос бостириш ҳақида қўшимча мажбурият қабул қилимиз. 350 гектар макнажхўри майдонининг ҳар гектаридан 400 центнер ҳосил оламиз. 70 гектар майдонга макнажхўрини илқиз озуқабоб экинлар билан

Расмларда совхознинг жонивур чорвадорларидан бир гуруҳасини кўриб турибди. Юқоридан пастрга: сиргилар соғувчи Гулшод Гизатуллин, зоотехник Нина Жуковская, бош зоотехник Сергей Юган ва молбоқар Х. Эммулов.

аралаштириб экинмиз. Ўша майдонларнинг гектаридан 500-600 центнердан хирмон кўтариламиз. Бу ҳам силос бостириш планининг ошириб бажарилишига ёрдам беради.

Озуқа базасини мустаҳкамлаш учун ҳамма имкониятлардан фойдаланамиз. Масалан 400 гектар ерга арпа билан беда ни аралаштириб сепган эдик. Ундан чиққан дов ва сомон қишлоқ жойларга гарамлаб қўйилди.

Ем-хашак тўплаш қанчалар муҳим бўлса, уни тежаб-тергаб сарфлаш, исроф бўлишига йўл қўймаслик ҳам шунчалар муҳимдир. Шунинг ҳисобига олиб, тайёрланган ем-хашакларни маҳсул қилишларга топирилади. Улар бутун қишлоқ давомида чорва моллар ва ем-хашакнинг тақдирини учун жавоб бериладир.

Партияимизнинг XXIV съезди яъни беш йилликда чорва маҳсулдорлигини ҳамма турларини кўпайтириш, сиргилар сифатини яхшилаш йўли билан совет халқи турмуш маданиятининг янада яхшилан вазифасини қўйди. Совхозимиз чорвадорлари ўзларининг фидокорона меҳнатлар билан бу умумхалқ ишига муносиб ҳисса қўшадилар. Чорвачиликдан олинган соф фойдани кўпайтирадирлар, сут-товар фермаларини келгуси йилдаёқ хўжалик ҳисобига ишлашга кўчирадилар.

С. ОТАХОНОВ,
Сирдарё области Боевут районидида
1-«Боевут» совхозининг директори.

Я Н Г И Ш Е Ў Р Л А Р Б Е Н Г А Л И Я

(«Шарқ гулдаси» туркумидан)

Бенгали тили янглиғ нафис ва гўзал, Оппок илғуфардай эй, латиф дийр, Тағордан васфнинг ўқидику тугал, Ҳуснингги кўрмоққа бўлдики нитзор.

Эрталаб — тенги йўқ Бог Эрмадай, Ҳаёлим ўғирлаб олдинг дафъатан, Тағор калби сенда милтилаб шамдай, Қўнингига чорлади, эй, сўлим ватан.

Дарё мавқиларига боқиб беармон, Тўқиллар кўнинг тингладим ениб, Ўрик гулларидан бўлиб нафармон Соҳилларда боғлар етар товланиб.

Сув бетига қўнган капалак мисол Илғуфар чамани жилмавр, балқиб, Кўлуш баргларида сузади ҳаёл, Қалб эса завқидан кетади қалқиб.

Еру қўқини чўлаб сеҳрли оҳанг, Боғлардан таралар ҳинд мусикаси.

Мусиқа авжига жўр бўлгандай Ганг, Дилин сархуш айлар тўқиллар саси.

Хиёбон саҳнига тушганда салқин, Шейр янграйди бенгал талаффузиди, Шоирлар кўзиди порлайди ёлқин, Тинчлик ва адолат — ҳар бир сўзиди.

Юртин санъатига кийдириган гўлтож, Сеним Ҳиндистоннинг жаннат дийри! Наҳотки, қалбингда шунча эҳтирос, Е Гангдан олдинги кўшқин, ашъорин!

Тағор бешигини тебратиб шодмон, Гангининг қудратини бердингми унга! Е ўқсини қалбингда кўпмиди армон, Тушунтир, изох эт, сўйлагини менга!

Сени кўрганымдан шодман нақадар, Кўнглим эриб кетди нафис тилингдан. Бошингдан сочмасам ҳамки гарчи зар, Кел ўпай, гиз чўқиб, сенинг қўлингдан.

А Р А В И Я Д Е Н Г И З И Н Г А

Салом денгиз, эй мовий дийр! Эй, тўқилли сўнгиз мамлакат! Сени эди кўзлар нитзор, Бугун етдим васлингга факат!

Сени истаб, сени сўроқлаб, Ҳиндикушдан ошиб келдим мен. Сенинг меҳринг дилда ардоқлаб, Зарафшондай тошиб келдим мен.

Ўзбекистон деган дийрдан Сени бугун келтирдим салом. Васлинг кўриб, чиндики хўмрдан, Менга бердинг бир дунё илҳом.

Бошин қўйиб пойимга манми Оғушига олди тўқиллар. Уфқларни қўнган елканми, Кўшқин айтиб қолди тўқиллар.

Гаввос бўлиб сенинг қарингдан Марваридлар изладим шодмон. Кўз илғамас, сўнгиз бағриндан Бугун мен ҳам тополдим макон.

Тўқилларнинг тўлпор сингари Олиб кетди мен илқоққа. Элкфанта ороли сари Суза-суза етдим қирғоққа.

Яна қанча ороллар мағрур Боқиб турар тўқилларнингга. Қўшқиннинг тинглашар масрур Шайдо бўлиб оқ туларинингга...

Сенда бир кун қилдим сарф Кўнглимда ҳеч қолмади гўбур. Қўришгунча яхши қол, ҳар, Аравия, эй мовий дийр!

Барот БОЙҚОБИЛОВ,
Дехли — Тошкент.

К У Ш И Қ Л А Р Д У Д О Ф И Д А Н Р А Қ Қ О С А Г А

Майин шамол эсади ўлкам тоғидан, Анбар ҳидлар таратиб, сўлим богдан. Суру-суру қўқ боқиб, мард чўпон йити Дасталайдиги гулдаси соҳил ётқан. Ҳар гўлда ўзгача ноз, ўзга назокат, Сулар — танҳо бинафша, нисол чоғидан... Меҳнур ҳаёлга тоғди, уйланиб қолди. Еки ҳижрон сездими лўла доғиди! Кўчқор-кўчқор гулларга сўқилиб боқиб. Ҳил газелини ўқиди гўл ялғорларга гўл Беэзис ҳам ранго-ранг илбосларга гўл Ранг оғаргани тоғ чоғи кўшқин дудосиди. Кезиб гулшанда Мағрур, тоғди бахтин, Нурафшон, зебо ўлкам зар қўчоғидан.

Товусдек товланиб ўйнайди, жонон. Қўнғиллар шод ўқсин, қолмасин армон. Қилеаб, қаволаб ноз йил уйна, Ҳўмдорлар рақсинга, юрлар чандон. Хироман айланган қирқилар қўқиб, Боқиб ҳуснингга, кўлар нигорон. Тебраса саҳнада саран қоматинг Чўлқунур белнига қоккилинг раван. Ҳар уриб музаам санъат боғида — Гуллар тер, кўнлига қирмасин тикон. Таратиб саҳнада насим, Мағруфин — Занкирбанд аялдинг, э оғати жон.

Мағрур НАЗАРОВ.

ФАН ВА ТЕХНИКА ЯНГИЛИКЛАРИ

ШЧЕТКАСИЗ ЭЛЕКТР ДВИГАТЕЛЬ

ФРУНЗЕ (ТАСС). «Гидроэлектромаш» заводи қуввати 200 киловатт келадиган шчеткасиз синхрон электр двигателлар ишлаб чиқара болади. Бу двигателлар минутига 30 кўм метр ҳаво берувчи компрессор ускуналар учун мўлжалланган.

Бундай мотор, одадига электр машиналарига нисбатан анча ихчам, қўзғатувчи агрегат, бошқариш станцияси ва регулятор битта блокка монтаж қилинган. Мотор бир ярим баравар енгил ва чидамли бўлиб қолди. Двигателнинг фойдали иш коэффициенти анча юқори. Ленинградлик конструкторларнинг ҳисмалари қараб тайёрланган мотор жаҳондаги энг яхши намуналардан қилишмайд.

«ДЕНГИЗ ҚОРОВУЛИ»

ХАБАРОВСК (ТАСС). Советская гавандига шимолий кема ремонт заводида «денгиз қоровули» деб аталавчи гаванди бир кема қурилади. Бу кема Владивосток портда Золотой Рог қўлтинг сувики тоғалай болади.

Советская гаванди кемасозлари сув юзюндаги нефть ва ахлатни йиғиштириб олишга мўлжалланган бир қанча кемалар қуришни бошлаб юборди.

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ» ГАЗЕТХОНЛАР ХИЗМАТИДА

ВАЗИФАСИДАН ЧЕТЛАТИЛДИ

Мақтабада таълим-тарбия ишлари тўғрисида йўл қўйилган. Мақтаба директори ўш маънабидан фойдаланиб, нўпол хатоларга йўл қўймади, деб ҳат йўлбади редакция Навоий районидан газетхон У. Нуралиев.

Хат тешириб чора қўриш учун Бухоро области маориф бўлимига юборилган эди. У ердан маълум қилишларига, хатда нелтирилган фантлар тасдиқланган. Сифатсиз дарс ўтгани учун фант нўмуналарга ўқитувчиси Норул Раҳимов вазифасидан четлатилган.

Мақтабада таълим-тарбия ишларини назорат қилиб, ўз вазифасини совуқонли билан қарагани учун

мақтаб директори Аҳмедов қаттиқ оғохлантирилган.

«ЧИРОҚЛАР ЛИП-ЛИП»

Газетанинг шу йил 28 май соинда юқориларда сарлавага остида таъинланган мақола босилган эди.

«Қаршироқ»га қарашли саноат корхоналари бошқармаси бошқарувидаги редакцияга хабар қилишча, таъинланган мақола корхоналикенер-техник ҳодимларининг йилликда муҳомада қилинган.

Мақолада келтирилган фантлар тўғрисида, Эътирозлар урилди. Корхона электр тармоқларини ремонт қилиш юзасидан тадбирлар белгиланди. П. Жилқов бошчилигидаги электр муҳтасислар қишлоқлик электрлаштириш билан боғлиқ бўлган ишларни бажаришлпти.

Ўргатмоқда, Бу ҳақда мақбур мақтаб педагогик коллективини ёзиб юборган.

Тошкентлик газетхон М. Муратов редакцияга йўллаган хатига 41 йилдан бери ешларга оғилни бериб келадиган кенсас ўқитувчи Тўра Ҳидоятнинг ибратли ҳаёт йўли ҳақида ҳикоя қилади.

Бундан ташқари, хаваскор муҳбирлардан В. Математова, В. И. Лейкин номидиги Қораман Давлат педагогика институтини, В. Ҳамзаев Тошкент рус тили ва адабиёти педагогика институтини студентларининг, Э. Қодиров Тошкентдаги 85-хўнар-техника билим юрти талабаларининг ўқиш ва илҳомат ишларидидаги ютуқлари ҳақида ёзиб юборишган.

АХБОРОТ

Муҳбирларимиз хабаридан

ЯНГИЕР МУЗИ

Мирзачўлиқлар ўтган юбилей йили ҳосили — ширин-шакар мевалардан қарийб бу йил май ва июнь охи бошларига қадар баҳраманд бўлишди. Олма-узумларни яхши сақлашнинг «Хладомонобат»нинг нафис теғди. «Голдностептор» ишчилар таъминоти бошқармасига қарашли мақбур қомбинатда янги мақсуот — муз ишлаб чиқариш ўзлаштирилди. Қомбинат ишчи хизматчилари томонидан монтаж қилинган советтик комплекси қурилмаси 1,1 тоннага муз тайёрлай олади.

Қомбинатда, шунингдек мўрожеюне ҳамда чўчура тайёрлаш цехлари учун ускуналар монтаж қилинапти. Янги цех фойдаланишига топирилади, суткасида 7 тоннага етказиб чўчура ишлаб чиқариладиган бўлади.

Т. ЖАМОЛОВ,

ИККИНЧИ МАРШРУТ

— Заводда бориш учун автобус қўнганда қўнмадики Ойнавадан унга ушаш троллейбус роқати жон экан. Шу қўнларда андиқонлик йўловчилардан бундай қўнчончи гапларни — аштитиш мумкин. Машиналарнинг ҳамда илқинларнинг заводлардан шаҳарнинг маркази билан боғловчи йўл бўлиб, троллейбус қатнай болади. Ўш маршрут иккинчи троллейбус линияси 15 километрга теги. Андиқонда қўнлар транспорт йўлининг умумий узунлиги эди 30 километрга етай деб қолди.

А. ҚУРБОНОВ.

ТАФАККУР КҮРИГИ

Студент-ешларнинг анъанавга айланган бораётган йили — илқий конференцияда ўлкаимиз қариниб 16 педагогика олий ўқув юрти вақиллари иштирок этди. Фарғоналик бўлажак мураббилар институтидида иш бошлаган республика III конференцияси қатнашчилари 17 сессияга бўлинган ҳолда шуғулланиб, 252 дан кўпроқ доклад тинглашди.

Муҳомада қилинган илқий докладларнинг соини ва маъмул жиҳатидан меъзоб фарғоналик ешлар биринчи бўлишди. 2-3 ўринлар Тошкент ва бухоролик студентларга насиб этди. Республика олий ва ўрта махсус таълим министрлигининг фахрий ёрлиқ ҳамда мукофотларининг яримдан кўпрогининг фарғоналиклар олишти. Илқий конференция — ешлар тафаккур қўриғининг навобатдигисини Самарқандда ўтказишга қарор қилинди.

А. ЭШОНОВ,
Э. ОТАБОВ.

«Одамларнинг қорига яраш, ёғирини енгил қилиш, бировлар бахтинини ўз бахтин деб билиш қандай ширин тўғу!» Бу тўғу из-сони волга етказди, меҳнат оловиди бўлатди тсблайди... Бу — Гайбулла Жонузқоннинг қалб еғуларини. У қалб ишонч билдириб топириган юксак мақсулдорлигини сўқидилан билан бажаришига йиллади. Беморларнинг дардида даво топиб, узларига-умр улашди... Самарқандлик газетхон Н. Ҳусанов Хатирчи районидида Мирдош насалхонасизда шифокорлик бурқини виқондан ўтаб, бутун моллектив ва қонг ахали ўртасида катта оғуриятвор қозониб неллаётган Г. Жонузқон ҳақида таъкидланган ёздади. Ҳа, республика-

Э Л Д А А З И З

КИМГА ТАРАФДОРСИЗ

Шахмат «тоғи» даъвогарларнинг чорак финал уйинлари якуниланганга ролла-роса бир ой бўлди.

Хўш, шу кезлар ютиб чиққан турт гроссмейстернинг ҳоли нима эканди? Булар навбатдаги довоини охиш олдидан уларнинг «совутиб қўйиш» ҳукук оқибатлар келтиришини яхши билдирган «сайхлардан». Авалги уринишларда лада ейишгану ахир! Шу важдан раъсий тахт сари «юрчи» даъво аттириш ҳукуки сақлаб қолган турт забардаст шахмат жангисини нарис билан бир ҳафтача дам олишди, холос.

Даниялик Бент Ларсен яқинда ЮПИ агентлигининг муҳбирига: «Фишерни энга оламан деб айтибди. Мен боббининг (Фишернинг) позициясига шундай таҳдид солайки, хангман бўлиб қолсин. Мусобана мизинг бошларидан мағлуб бўлиши, уни мувозанатдан чиқаради. Шу билан бирга у, Фишер билан бўладиган уйин кесин тус олиши, ҳалқонли ўтишини ҳам тан олди. Хабар-

ларга қараганда, уч ҳафта давомида Копенгагендаги уйиндан деярли чиқмай, рақиб уйинларнинг «астар-авраси» агардир таҳлил қилди.

Фишерчи? У ҳам қўлдан қўштиради ўтирмагандир. Фақат фарш шундан, америкалик гроссмейстер билан жўнгина ҳамсухбат бўлиш мушул нарсас. Яна ҳам шунини айтиш жоизки, ўз кучига ва рақиб имкониятларига баҳо беришда Роберт Фишерни ҳолисона де-

са бўлар. Масалан, бир неча йил илгари ундан: «Ким билан кимнинг уйини ҳаммадан қизғин бўларди» деб сўраганлариди:

«Шубҳасиз, Ларсен — Фишер учрашуви», деб жавоб берган эди. Ленин ҳар қалай ўзини ундан кулгирон эганини кўшиб қўйганлиги ҳам маълум. Ҳозирча америкаликнинг «силлидиги» устуи неладим, бини данияликнинг «чигаллиги» ларини вазиш маҳорати тантан қиладими, деган муаммо шах-

мат оламини жуда ҳалқонга солиб турибди. Турли финиш мулоҳазаларга қараганда 28 йилги Фишернинг имкониятлари 36 йилги Ларсенникидан юқориор баҳоланмоқда. Иккинчи яри финал катнашчилари — машҳур совет гроссмейстерлари Тигран Петросян билан Виктор Корчной ҳақида кўп эшитгансиз. Улар ҳақида Жаҳон чемпиони Борис Спасский яқинда билдирган баъзи финишлари нолова қилмаз.

«Билишимча, — деди у. — Петросян билан уйиш Корчнойга анча қийин бўлади, бинобари, булганак яри финалда Петросяннинг имкониятлари кўпроқ... Бу ёғи муҳлисларнинг иши: кимни ёқтирсалар, булганак жангда ушанга омад муваффақият тилаб, тарафларини олаверадилар.

Петроси — Корчной уйишбадан бери икки уйин ўтказиб, дуранг натижалар билан ҳисобини 1:1 қилишди. Фишер — Ларсен жангига ҳам бошланди: ҳисоб 1:0.

М. МУХИДИНОВ, СССР спорт мастери, «Совет Ўзбекистони» шахмат шарҳловчиси.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

ТЕЛЕВИДЕНИЕ БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА
13.00 — МОСКВА. 19.00 — ТОШКЕНТ. 19.05 — Ахборот. 19.20 — Спентайл. Ўзбек тилида: 21.20 — Ахборот. 21.35 — Нова-ветмат бунёдкорлари. 22.00 — Вадег нечас.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА
18.00 — ТОШКЕНТ. 19.00 — МОСКВА. 19.45 — Хушнотли фильм. 20.05 — Янгиланган. 20.15 — Қайта туғилган куй (бадиай фильм). 21.30 — Концерт. 22.30 — Театр ҳақида суҳбат.

УЧИНЧИ ПРОГРАММА
20.00 — ТОШКЕНТ. 20.50 — Доғдираш (телефильм). 21.55 — Фильм-концерт. 22.25 — Хўжикатли фильм.

КИНО

ҚИШКИ БИНОДА
Шер ҳамлага ҳозирланмоқда — «ЎЗБЕКСТОН», «ЎЗБЕКСТОН 25»

ПИЛДИГИ «ТОШКЕНТ СОВЕТНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (жафт соатларда). «ВОСТОК», «СПУТНИК» (кундуз ва кечурун).

Утмишдан садо (суфт соатларда). Витнету — алачлар йўлбоҳисчи (тоқ соатларда) — «КОМСОМЛ 30 ПИЛДИГИ».

Яшасин севги (кундуз соат 12, 3, 6, 9, 12, 15, 18, 21, 24, 27, 30, 33, 36, 39, 42, 45, 48, 51, 54, 57, 60, 63, 66, 69, 72, 75, 78, 81, 84, 87, 90, 93, 96, 99, 102, 105, 108, 111, 114, 117, 120, 123, 126, 129, 132, 135, 138, 141, 144, 147, 150, 153, 156, 159, 162, 165, 168, 171, 174, 177, 180, 183, 186, 189, 192, 195, 198, 201, 204, 207, 210, 213, 216, 219, 222, 225, 228, 231, 234, 237, 240, 243, 246, 249, 252, 255, 258, 261, 264, 267, 270, 273, 276, 279, 282, 285, 288, 291, 294, 297, 300, 303, 306, 309, 312, 315, 318, 321, 324, 327, 330, 333, 336, 339, 342, 345, 348, 351, 354, 357, 360, 363, 366, 369, 372, 375, 378, 381, 384, 387, 390, 393, 396, 399, 402, 405, 408, 411, 414, 417, 420, 423, 426, 429, 432, 435, 438, 441, 444, 447, 450, 453, 456, 459, 462, 465, 468, 471, 474, 477, 480, 483, 486, 489, 492, 495, 498, 501, 504, 507, 510, 513, 516, 519, 522, 525, 528, 531, 534, 537, 540, 543, 546, 549, 552, 555, 558, 561, 564, 567, 570, 573, 576, 579, 582, 585, 588, 591, 594, 597, 600, 603, 606, 609, 612, 615, 618, 621, 624, 627, 630, 633, 636, 639, 642, 645, 648, 651, 654, 657, 660, 663, 666, 669, 672, 675, 678, 681, 684, 687, 690, 693, 696, 699, 702, 705, 708, 711, 714, 717, 720, 723, 726, 729, 732, 735, 738, 741, 744, 747, 750, 753, 756, 759, 762, 765, 768, 771, 774, 777, 780, 783, 786, 789, 792, 795, 798, 801, 804, 807, 810, 813, 816, 819, 822, 825, 828, 831, 834, 837, 840, 843, 846, 849, 852, 855, 858, 861, 864, 867, 870, 873, 876, 879, 882, 885, 888, 891, 894, 897, 900, 903, 906, 909, 912, 915, 918, 921, 924, 927, 930, 933, 936, 939, 942, 945, 948, 951, 954, 957, 960, 963, 966, 969, 972, 975, 978, 981, 984, 987, 990, 993, 996, 999, 1002, 1005, 1008, 1011, 1014, 1017, 1020, 1023, 1026, 1029, 1032, 1035, 1038, 1041, 1044, 1047, 1050, 1053, 1056, 1059, 1062, 1065, 1068, 1071, 1074, 1077, 1080, 1083, 1086, 1089, 1092, 1095, 1098, 1101, 1104, 1107, 1110, 1113, 1116, 1119, 1122, 1125, 1128, 1131, 1134, 1137, 1140, 1143, 1146, 1149, 1152, 1155, 1158, 1161, 1164, 1167, 1170, 1173, 1176, 1179, 1182, 1185, 1188, 1191, 1194, 1197, 1200, 1203, 1206, 1209, 1212, 1215, 1218, 1221, 1224, 1227, 1230, 1233, 1236, 1239, 1242, 1245, 1248, 1251, 1254, 1257, 1260, 1263, 1266, 1269, 1272, 1275, 1278, 1281, 1284, 1287, 1290, 1293, 1296, 1299, 1302, 1305, 1308, 1311, 1314, 1317, 1320, 1323, 1326, 1329, 1332, 1335, 1338, 1341, 1344, 1347, 1350, 1353, 1356, 1359, 1362, 1365, 1368, 1371, 1374, 1377, 1380, 1383, 1386, 1389, 1392, 1395, 1398, 1401, 1404, 1407, 1410, 1413, 1416, 1419, 1422, 1425, 1428, 1431, 1434, 1437, 1440, 1443, 1446, 1449, 1452, 1455, 1458, 1461, 1464, 1467, 1470, 1473, 1476, 1479, 1482, 1485, 1488, 1491, 1494, 1497, 1500, 1503, 1506, 1509, 1512, 1515, 1518, 1521, 1524, 1527, 1530, 1533, 1536, 1539, 1542, 1545, 1548, 1551, 1554, 1557, 1560, 1563, 1566, 1569, 1572, 1575, 1578, 1581, 1584, 1587, 1590, 1593, 1596, 1599, 1602, 1605, 1608, 1611, 1614, 1617, 1620, 1623, 1626, 1629, 1632, 1635, 1638, 1641, 1644, 1647, 1650, 1653, 1656, 1659, 1662, 1665, 1668, 1671, 1674, 1677, 1680, 1683, 1686, 1689, 1692, 1695, 1698, 1701, 1704, 1707, 1710, 1713, 1716, 1719, 1722, 1725, 1728, 1731, 1734, 1737, 1740, 1743, 1746, 1749, 1752, 1755, 1758, 1761, 1764, 1767, 1770, 1773, 1776, 1779, 1782, 1785, 1788, 1791, 1794, 1797, 1800, 1803, 1806, 1809, 1812, 1815, 1818, 1821, 1824, 1827, 1830, 1833, 1836, 1839, 1842, 1845, 1848, 1851, 1854, 1857, 1860, 1863, 1866, 1869, 1872, 1875, 1878, 1881, 1884, 1887, 1890, 1893, 1896, 1899, 1902, 1905, 1908, 1911, 1914, 1917, 1920, 1923, 1926, 1929, 1932, 1935, 1938, 1941, 1944, 1947, 1950, 1953, 1956, 1959, 1962, 1965, 1968, 1971, 1974, 1977, 1980, 1983, 1986, 1989, 1992, 1995, 1998, 2001, 2004, 2007, 2010, 2013, 2016, 2019, 2022, 2025, 2028, 2031, 2034, 2037, 2040, 2043, 2046, 2049, 2052, 2055, 2058, 2061, 2064, 2067, 2070, 2073, 2076, 2079, 2082, 2085, 2088, 2091, 2094, 2097, 2100, 2103, 2106, 2109, 2112, 2115, 2118, 2121, 2124, 2127, 2130, 2133, 2136, 2139, 2142, 2145, 2148, 2151, 2154, 2157, 2160, 2163, 2166, 2169, 2172, 2175, 2178, 2181, 2184, 2187, 2190, 2193, 2196, 2199, 2202, 2205, 2208, 2211, 2214, 2217, 2220, 2223, 2226, 2229, 2232, 2235, 2238, 2241, 2244, 2247, 2250, 2253, 2256, 2259, 2262, 2265, 2268, 2271, 2274, 2277, 2280, 2283, 2286, 2289, 2292, 2295, 2298, 2301, 2304, 2307, 2310, 2313, 2316, 2319, 2322, 2325, 2328, 2331, 2334, 2337, 2340, 2343, 2346, 2349, 2352, 2355, 2358, 2361, 2364, 2367, 2370, 2373, 2376, 2379, 2382, 2385, 2388, 2391, 2394, 2397, 2400, 2403, 2406, 2409, 2412, 2415, 2418, 2421, 2424, 2427, 2430, 2433, 2436, 2439, 2442, 2445, 2448, 2451, 2454, 2457, 2460, 2463, 2466, 2469, 2472, 2475, 2478, 2481, 2484, 2487, 2490, 2493, 2496, 2499, 2502, 2505, 2508, 2511, 2514, 2517, 2520, 2523, 2526, 2529, 2532, 2535, 2538, 2541, 2544, 2547, 2550, 2553, 2556, 2559, 2562, 2565, 2568, 2571, 2574, 2577, 2580, 2583, 2586, 2589, 2592, 2595, 2598, 2601, 2604, 2607, 2610, 2613, 2616, 2619, 2622, 2625, 2628, 2631, 2634, 2637, 2640, 2643, 2646, 2649, 2652, 2655, 2658, 2661, 2664, 2667, 2670, 2673, 2676, 2679, 2682, 2685, 2688, 2691, 2694, 2697, 2700, 2703, 2706, 2709, 2712, 2715, 2718, 2721, 2724, 2727, 2730, 2733, 2736, 2739, 2742, 2745, 2748, 2751, 2754, 2757, 2760, 2763, 2766, 2769, 2772, 2775, 2778, 2781, 2784, 2787, 2790, 2793, 2796, 2799, 2802, 2805, 2808, 2811, 2814, 2817, 2820, 2823, 2826, 2829, 2832, 2835, 2838, 2841, 2844, 2847, 2850, 2853, 2856, 2859, 2862, 2865, 2868, 2871, 2874, 2877, 2880, 2883, 2886, 2889, 2892, 2895, 2898, 2901, 2904, 2907, 2910, 2913, 2916, 2919, 2922, 2925, 2928, 2931, 2934, 2937, 2940, 2943, 2946, 2949, 2952, 2955, 2958, 2961, 2964, 2967, 2970, 2973, 2976, 2979, 2982, 2985, 2988, 2991, 2994, 2997, 3000, 3003, 3006, 3009, 3012, 3015, 3018, 3021, 3024, 3027, 3030, 3033, 3036, 3039, 3042, 3045, 3048, 3051, 3054, 3057, 3060, 3063, 3066, 3069, 3072, 3075, 3078, 3081, 3084, 3087, 3090, 3093, 3096, 3099, 3102, 3105, 3108, 3111, 3114, 3117, 3120, 3123, 3126, 3129, 3132, 3135, 3138, 3141, 3144, 3147, 3150, 3153, 3156, 3159, 3162, 3165, 3168, 3171, 3174, 3177, 3180, 3183, 3186, 3189, 3192, 3195, 3198, 3201, 3204, 3207, 3210, 3213, 3216, 3219, 3222, 3225, 3228, 3231, 3234, 3237, 3240, 3243, 3246, 3249, 3252, 3255, 3258, 3261, 3264, 3267, 3270, 3273, 3276, 3279, 3282, 3285, 3288, 3291, 3294, 3297, 3300, 3303, 3306, 3309, 3312, 3315, 3318, 3321, 3324, 3327, 3330, 3333, 3336, 3339, 3342, 3345, 3348, 3351, 3354, 3357, 3360, 3363, 3366, 3369, 3372, 3375, 3378, 3381, 3384, 3387, 3390, 3393, 3396, 3399, 3402, 3405, 3408, 3411, 3414, 3417, 3420, 3423, 3426, 3429, 3432, 3435, 3438, 3441, 3444, 3447, 3450, 3453, 3456, 3459, 3462, 3465, 3468, 3471, 3474, 3477, 3480, 3483, 3486, 3489, 3492, 3495, 3498, 3501, 3504, 3507, 3510, 3513, 3516, 3519, 3522, 3525, 3528, 3531, 3534, 3537, 3540, 3543, 3546, 3549, 3552, 3555, 3558, 3561, 3564, 3567, 3570, 3573, 3576, 3579, 3582, 3585, 3588, 3591, 3594, 3597, 3600, 3603, 3606, 3609, 3612, 3615, 3618, 3621, 3624, 3627, 3630, 3633, 3636, 3639, 3642, 3645, 3648, 3651, 3654, 3657, 3660, 3663, 3666, 3669, 3672, 3675, 3678, 3681, 3684, 3687, 3690, 3693, 3696, 3699, 3702, 3705, 3708, 3711, 3714, 3717, 3720, 3723, 3726, 3729, 3732, 3735, 3738, 3741, 3744, 3747, 3750, 3753, 3756, 3759, 3762, 3765, 3768, 3771, 3774, 3777, 3780, 3783, 3786, 3789, 3792, 3795, 3798, 3801, 3804, 3807, 3810, 3813, 3816, 3819, 3822, 3825, 3828, 3831, 3834, 3837, 3840, 3843, 3846, 3849, 3852, 3855, 3858, 3861, 3864, 3867, 3870, 3873, 3876, 3879, 3882, 3885, 3888, 3891, 3894, 3897, 3900, 3903, 3906, 3909, 3912, 3915, 3918, 3921, 3924, 3927, 3930, 3933, 3936, 3939, 3942, 3945, 3948, 3951, 3954, 3957, 3960, 3963, 3966, 3969, 3972, 3975, 3978, 3981, 3984, 3987, 3990, 3993, 3996, 4000, 4004, 4008, 4012, 4016, 4020, 4024, 4028, 4032, 4036, 4040, 4044, 4048, 4052, 4056, 4060, 4064, 4068, 4072, 4076, 4080, 4084, 4088, 4092, 4096, 4100, 4104, 4108, 4112, 4116, 4120, 4124, 4128, 4132, 4136, 4140, 4144, 4148, 4152, 4156, 4160, 4164, 4168, 4172, 4176, 4180, 4184, 4188, 4192, 4196, 4200, 4204, 4208, 4212, 4216, 4220, 4224, 4228, 4232, 4236, 4240, 4244, 4248, 4252, 4256, 4260, 4264, 4268, 4272, 4276, 4280, 4284, 4288, 4292, 4296, 4300, 4304, 4308, 4312, 4316, 4320, 4324, 4328, 4332, 4336, 4340, 4344, 4348, 4352, 4356, 4360, 4364, 4368, 4372, 4376, 4380, 4384, 4388, 4392, 4396, 4400, 4404, 4408, 4412, 4416, 4420, 4424, 4428, 4432, 4436, 4440, 4444, 4448, 4452, 4456, 4460, 4464, 4468, 4472, 4476, 4480, 4484, 4488, 4492, 4496, 4500, 4504, 4508, 4512, 4516, 4520, 4524, 4528, 4532, 4536, 4540, 4544, 4548, 4552, 4556, 4560, 4564, 4568, 4572, 4576, 4580, 4584, 4588, 4592, 4596, 4600, 4604, 4608, 4612, 4616, 4620, 4624, 4628, 4632, 4636, 4640, 4644, 4648, 4652, 4656, 4660, 4664, 4668, 4672, 4676, 4680, 4684, 4688, 4692, 4696, 4700, 4704, 4708, 4712, 4716, 4720, 4724, 4728, 4732, 4736, 4740, 4744, 4748, 4752, 4756, 4760, 4764, 4768, 4772, 4776, 4780, 4784, 4788, 4792, 4796, 4800, 4804, 4808, 4812, 4816, 4820, 4824, 4828, 4832, 4836, 4840, 4844, 4848, 4852, 4856, 4860, 4864, 4868, 4872, 4876, 4880, 4884, 4888, 4892, 4896, 4900, 4904, 4908, 4912, 4916, 4920, 4924, 4928, 4932, 4936, 4940, 4944, 4948, 4952, 4956, 4960, 4964, 4968, 4972, 4976, 4980, 4984, 4988, 4992, 4996, 5000, 5004, 5008, 5012, 5016, 5020, 5024, 5028, 5032, 5036, 5040, 5044, 5048, 5052, 5056, 5060, 5064, 5068, 5072, 5076, 5080, 5084, 5088, 5092, 5096, 5100, 5104, 5108, 5112, 5116, 5120, 5124, 5128, 5132, 5136, 5140, 5144, 5148, 5152, 5156, 5160, 5164, 5168, 5172, 5176, 5180, 5184, 5188, 5192, 5196, 5200, 5204, 5208, 5212, 5216, 5220, 5224, 5228, 5232, 5236, 5240, 5244, 5248, 5252, 5256, 5260, 5264, 5268, 5272, 5276, 5280, 5284, 5288, 5292, 5296, 5300, 5304, 5308, 5312, 5316, 5320, 5324, 5328, 5332, 5336, 5340, 5344, 5348, 5352, 5356, 5360, 5364, 5368, 5372, 5376, 5380, 5384, 5388, 5392, 5396, 5400, 5404, 5408, 5412, 5416, 5420, 5424, 5428, 5432, 5436, 5440, 5444, 5448, 5452, 5456, 5460, 5464, 5468, 5472, 5476, 5480, 5484, 5488, 5492, 5496, 5500, 5504, 5508, 5512, 5516, 5520, 5524, 5528, 5532, 5536, 5540, 5544, 5548, 5552, 5556, 5560, 5564, 5568, 5572, 5576, 5580, 5584, 5588, 5592, 5596, 5600, 5604,